

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 24 Eylül 2024
Sayı : 560

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

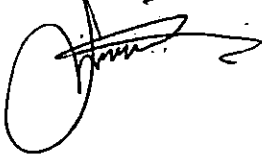
2 Temmuz Gününün “Eşitlik Özgürlük ve Her Türlü Ayrımcılığa Karşı Mücadele Günü” Olarak İlan Edilmesine Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Aliye TİMİŞ ERSEVER
Ankara Milletvekili

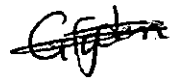
Kara Mv.
İsmail Akın Alp
Mamalıgünalp

Fahri Özkan
Kerbekeli Mv.
zfr

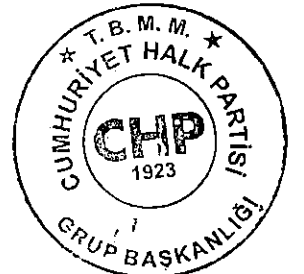
Semra Dincer
Ankara Mv.

Ali KARAOBA
UŞAK Mv.

Tahsin BECER
YALOVA

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 1-10-2024	Esas No: 2/2425

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
04 Eylül 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
04 Eylül 2024
No: 1489631

GEREKÇE

İnsanlık tarihi, ırk, din, mezhep, kültürel farklılıklarının yol açtığı savaşlar, katliamlar, sürgünler, baskı ve zulümlere tanıklık etmiştir. Nedeni ne olursa olsun ayrımcılığa maruz kalan toplum, grup, kitle ve bireyler için eşitlik ve hak arayışı mücadelesi, yalnızca bu kişileri ilgilendiren bir sorun değildir. Toplumlari, hükümetleri, kurumları ilgilendiren sosyolojik, siyasal ve aynı zamanda yönetsel bir sorundur. Çünkü toplumsal gelişmişlik, refah ve huzur inanç, yaşam biçimi ve her türden farklılığın ortak yaşam paydası olarak kabul edilmesinden geçer.

Sosyoloji ve siyaset bilimi açısından aynı toprak parçası üstünde yaşayan insanların millet olması için ilk şart; ortak bir geçmişe ve kader birliğine sahip olmanın yanında, ortak bir gelecek hedefi etrafında toplumun tüm kesimlerinin bütünleşmesidir. Bu nedenle dünyada birçok toplum, ülkelerinin geçmiş tarihinde yaşanmış ve millet olmanın en temel unsur olan birlikte yaşama isteğini olumsuz etkileyen savaş, katliam, toplu sürgün, baskı ve zulümlerle yüzleşme çabası içindedirler. Bu bağlamda dünyada, insan hakları sözleşmeleri, bütün haklar bakımından ırk, etnik köken, din veya inanç temelli ayrımcılığı kesin bir şekilde yasaklamaktadır. İnsan hakları sözleşmelerinde, ayrımcılık yasağı ve eşitlik ilkesi, uluslararası insan hakları koruma rejiminin temelini oluşturmaktadır.

Ülkemizde toplumsal hafızalarda acı, derin ve silinmez izler bırakan Maraş, Çorum ve Sivas olayları; mezhep, yaşam biçimi ve kültürel farklılıklara tahammülmü olmayan karanlık odaklar tarafından toplumu ayırma çabasıyla gerçekleştirilen katliam ve insanlık suçu olarak tarihe geçmiştir.

Türkiye'nin imzacısı olduğu İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi insanlık ailesinin bütün üyelerinin eşit ve devredilemez haklara sahip olduğunu açıkça belirtmiştir. Anayasa'nın 2'nci Kısmı, "Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir" ifadesiyle temel hak ve özgürlükleri güvence altına almıştır.

19-26 Aralık 1978 tarihleri arasında Kahramanmaraş'ta yaşanan ve tarihe Maraş katliamı olarak geçen, ülkemizin asli kurucu unsuru olan Alevi kökenli yurttaşlarımıza yönelik saldırılarda resmi rakamlara göre 120 kişi yaşamını yitirmiş, 1000'in üzerinde insan yaralanmış, 552 ev ve 289 işyeri tahrip edilip, yakılmıştır. Sıkıyönetim Mahkemesi tutanaklarına geçen bir kadının, "Beni sen öldür, onların eline bırakma" şeklinde eşine söylediği sözleri, Maraş'ta yaşanan insanlık suçunu, katliamı, vahşetin boyutunu anlatmaktadır.

Maraş katliamına benzer olayların bir benzeri 1980 yılının Mayıs-Temmuz aylarında Çorum ilinde yaşanmıştır. Çorum katliamı olarak tarihe geçen bu olay, yine mezhep, yaşam biçimi, siyasi görüş temelli dayanmaktadır. Çorum katliamında 57 Alevi yurttaşımız öldürülmüş ve yüzlerce yurttaşımız yaralanmış, evini barkını terk etmek zorunda bırakılmıştır. Çorum katliamında insanlık dışı olaylar yaşanmıştır. Örneğin, Alevi Dedesi olan Veli Solmaz ile arkadaşı Ahmet Doğan'ın mahalle fırınında yakılarak katledilmesi vahşetin hangi boyutlarda yaşandığını anlatmaktadır.

İnsanlık ve ülke tarihimize bir insanlık suçu, verici bir tablo ve kara leke olarak geçen 2 Temmuz 1993 Sivas katliamında ozan, şair, yazar, bilim insanı ve sanatçılardan oluşan 33 kişi, Sivas merkezinde bulunan Madımak otelinde yakılarak öldürüldü. Olaylar sonucunda 2 otel görevlisi ile 2 gösterici olmak üzere ve toplamda 37 kişi yaşamını yitirdi. Güvenlik güçlerinin gözleri önünde gerçekleşen olaylara saatler boyunca müdahale edilmezken, yargı sürecinde büyük tartışmalara neden oldu. İnsanlık suçuna zaman aşımı işletilmesi, bazı failerin hükümet tarafından affedilmesi, suçluların emniyet birimlerinin birkaç yüz metre ötesinde yaşamını sürdürmesi, sürücü belgesi alması ya da sigortalı olarak bir işe girmesine karşın yaka tamaması

yurt dışında yakalananların iadesinin istenmemesi nedeniyle serbest bırakılması bir hukuk garabeti olarak tarihe geçmiştir.

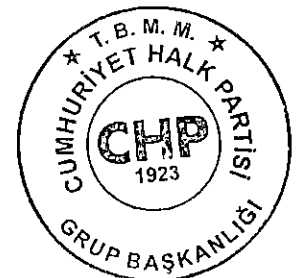
Sonuç olarak yaşam hakkını korumak, inanç ve yaşam biçimine saygı duyulmasını sağlamak, sosyal ve kültürel hakların gelişmesinin önünü açmak, ayrımcılıkla mücadele ve ayrımcılığa karşı etkin bir koruma geliştirmek devletlerin sorumluluğu olduğu kadar, çok boyutlu olarak ele alınması gereken bir alandır. İnsan hakları mücadelesinin giderek önem kazandığı günümüzde Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler ve diğer uluslararası kurumlar, eşitliğin sağlanması ve ayrımcılıkla mücadele edilmesinde temel referanslardır.

Türkiye de AB'ye aday ülke statüsü kazandığı 1999 yılından bu yana gerek insan hakları gerek etnik kökene dayalı ayrımcılıkla mücadele konusunda gerek kurumsal gerekse hukuksal alt yapı kurulmakla birlikte bu kurumlar işlevsiz hale getirilmiş ve hukuksal düzenlemeler kâğıt üzerinde kalmıştır.

Amacımız toplumsal belleğimize kara bir leke olarak geçen Maraş, Çorum, Sivas, katliamlarından yaşanan acı olaylardan gereken derslerin çıkartılması, devletin mağdurlarla yüzleşmesi, bir daha bu tür olayların yaşanmamasıdır. Yüzlerce yıldır kadim dostluk duygularıyla bir arada yaşayan, farklı inanç ve kültürlere sahip insanların geçmişte yaşanan acılardan gerekli dersleri çıkartarak birlik ve beraberlik içinde kardeşliğinin pekişmesidir.

Teklifimizin amacı;

- Yaşanan bu insanlık dışı olaylarla hem devletin hem de toplumun yüzleşmesi,
- Demokrasimizin güçlendirilmesi,
- Toplumsal dayanışma kültürünün oluşması,
- Birlik ve beraberliğin daha da pekişmesi, en önemlisi ortak bir gelecek hedefi etrafında toplumun tüm kesimlerinin bütünleşmesi olarak ifade edilebilir.

**2 TEMMUZ GÜNÜNÜN EŞİTLİK ÖZGÜRLÜK VE HER TÜRLÜ AYRIMCILIĞA
KARŞI MÜCADELE GÜNÜ OLARAK İLAN EDİLMESİNE
DAİR KANUN TEKLİFİ**

Eşitlik Özgürlük ve Her Türlü Ayrımcılığa Karşı Mücadele Günü

MADDE 1- (1) Her yılın 2 Temmuz günü, Eşitlik Özgürlük ve Her Türlü Ayrımcılığa Karşı Mücadele Günü'dür. Anılan günde kamu kurum ve kuruluşlarının öncülüğünde, halkımızın ve sivil toplum kuruluşlarının iştiraki ile etkinlikler düzenlenir.

Yönetmelik

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Eşitlik Özgürlük ve Her Türlü Ayrımcılığa Karşı Mücadele Günü etkinlikleri ile ve ilgili yönetmelik, ilgili sivil toplum kuruluşlarının görüşü alınmak suretiyle bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren dört ay içinde Cumhurbaşkanınca çıkarılır.

Yürürlük

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

